

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, ט' באב התש"ף
31 ביולי 2020
232/2019

מסחר בין-לאומי בשירותים אחרים¹ לפי סוגי שירות, ענפי כלכלה ומדינות 2013-2016 International Trade in Business Services 2013 – 2016

בהודעה זו מובאים אומדני המסחר הבין-לאומי בשירותים אחרים של ישראל לפי סוגי שירות, ענפי כלכלה ומדינות (כולל חברות קשורות² וחברות בעלות עצמה טכנולוגית גבוהה) לשנים 2013-2016. האומדנים מבוססים על תוצאות סקר מסחר בין לאומי בשירותים שנערך ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

בשנת 2016:

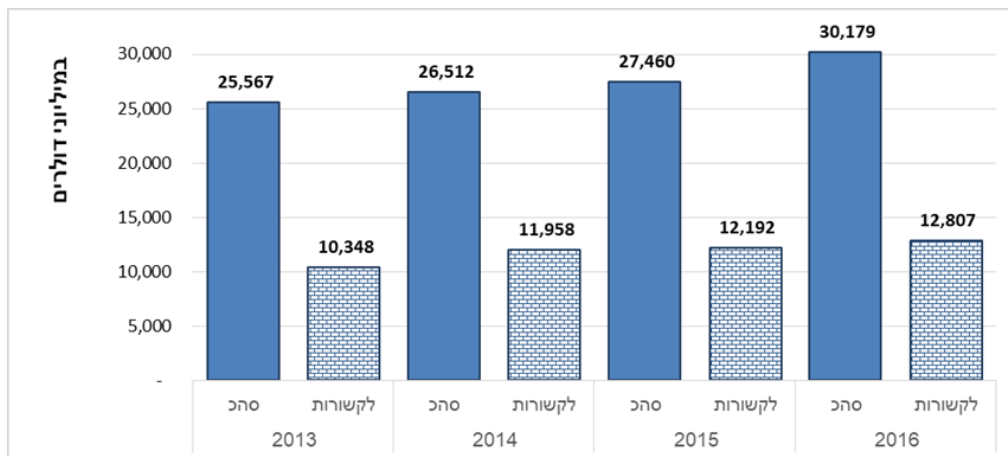
- יצוא השירותים האחרים הסתכם ב-30.2 מיליארד דולר והיווה 76% מסך יצוא השירותים של המשק.
- יבוא השירותים האחרים הסתכם ב-12.0 מיליארד דולר והיווה 45% מסך יבוא השירותים של המשק.
- יצוא השירותים האחרים לחברות קשורות היווה 42% מסך יצוא השירותים האחרים.
- יבוא השירותים האחרים מחברות קשורות היווה 31% מסך יבוא השירותים האחרים.
- יצוא שירותי מחקר ופיתוח ושירותי מחשוב היוו 58% מסך יצוא השירותים האחרים ו-44% מסך יצוא השירותים של ישראל.
- משקל ענפי השירותים מכלל יצוא השירותים האחרים היה 84%, ומשקל ענפי התעשייה היה 9%.
- משקל ענפי השירותים מכלל יבוא השירותים האחרים היה 50%, ומשקל ענפי התעשייה היה 29%.

הגדרות והסברים

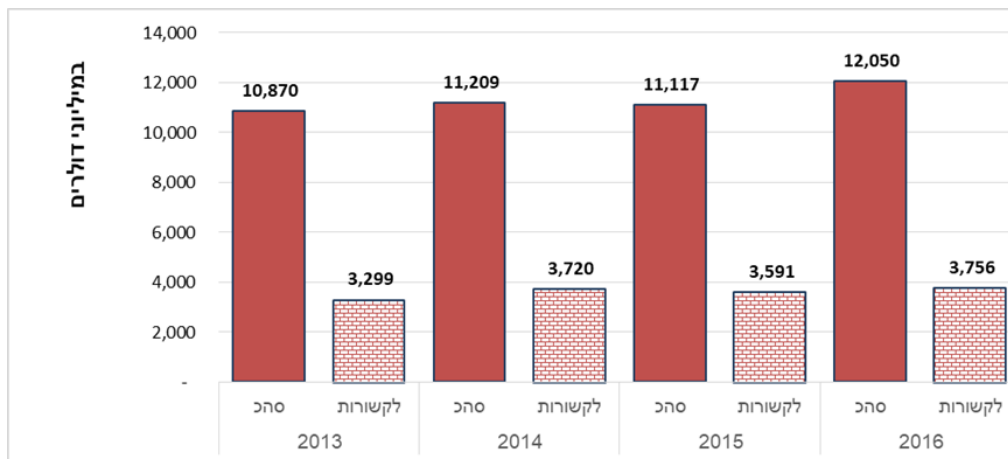
¹ שירותים אחרים כוללים: שירותי תכנה ומחשוב, מחקר ופיתוח, שירותי תקשורת, שירותי הנדסה וטכנאים, פרסום, תמלוגים, בינוי, מסחר ועוד.

² חברות קשורות הן חברות זרות המחזיקות בחברה ישראלית או חברות זרות המוחזקות ע"י חברה ישראלית בשיעור של יותר מ-10% מהון המניות.

תרשים 1 - יצוא שירותים אחרים 2016-2013

תרשים 2 - יבוא שירותים אחרים 2016-2013

אומדנים עיקריים לשנת 2016

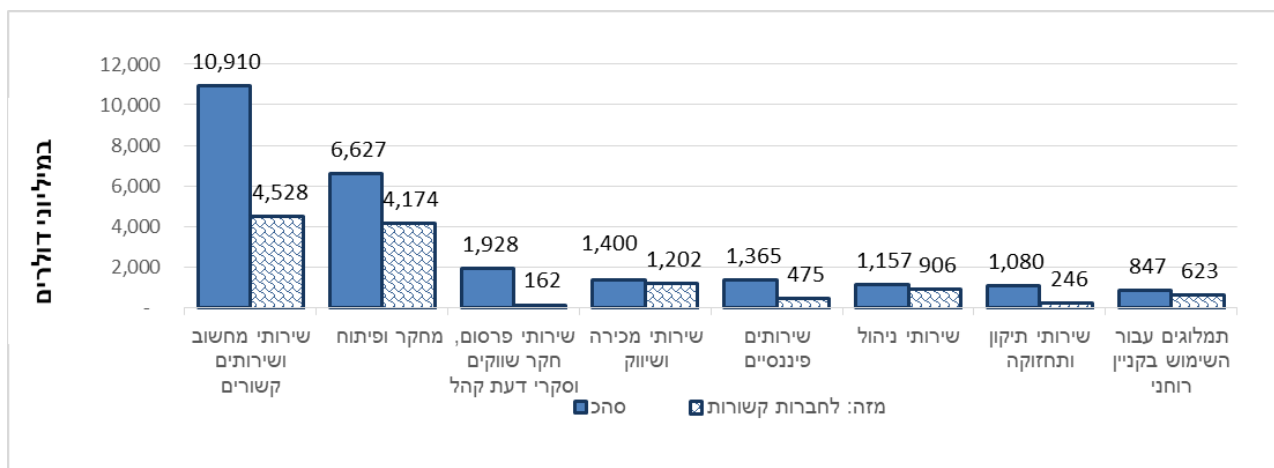
התפלגות יצוא ויבוא השירותים האחרים לפי סוג שירות

יצוא (לוח 1)

יצוא שירותי מחשוב הסתכם ב-10.9 מיליארד דולר, מתוכם 42% לחברות קשורות בחו"ל. 35% מכלל יצוא השירותים האחרים לחברות קשורות בחו"ל היה לסוג שירות זה. מחקר ופיתוח בתחום התכנה הנכלל בשירותי מחשוב הסתכם ב-3.7 מיליארד דולר, מתוכם 76% לחברות קשורות בחו"ל. יצוא שירותי מחקר ופיתוח (ללא חברות הזנק) הסתכם ב-4.9 מיליארד דולר, מתוכם 85% לחברות קשורות בחו"ל. יצוא שירותי מחקר ופיתוח ושירותי מחשוב היוו 58% מסך יצוא שירותים אחרים ו-44% מסך יצוא השירותים של ישראל.

יצוא שירותי מחשוב צמח מ-7.3 מיליארד דולר בשנת 2013 ל-10.9 מיליארד דולר בשנת 2016, יצוא שירותי מחקר ופיתוח (ללא חברות הזנק) גדל מ-4.0 מיליארד דולר בשנת 2013 ל-4.9 מיליארד דולר בשנת 2016.

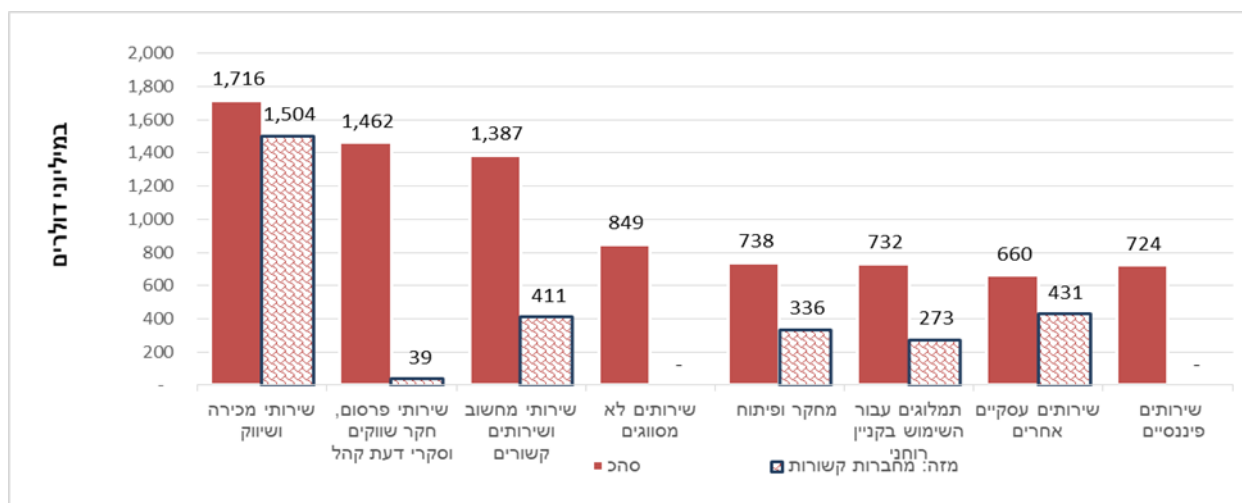
תרשים 3 - יצוא שירותים אחרים לפי סוג שירות 2016

יבוא (לוח 2)

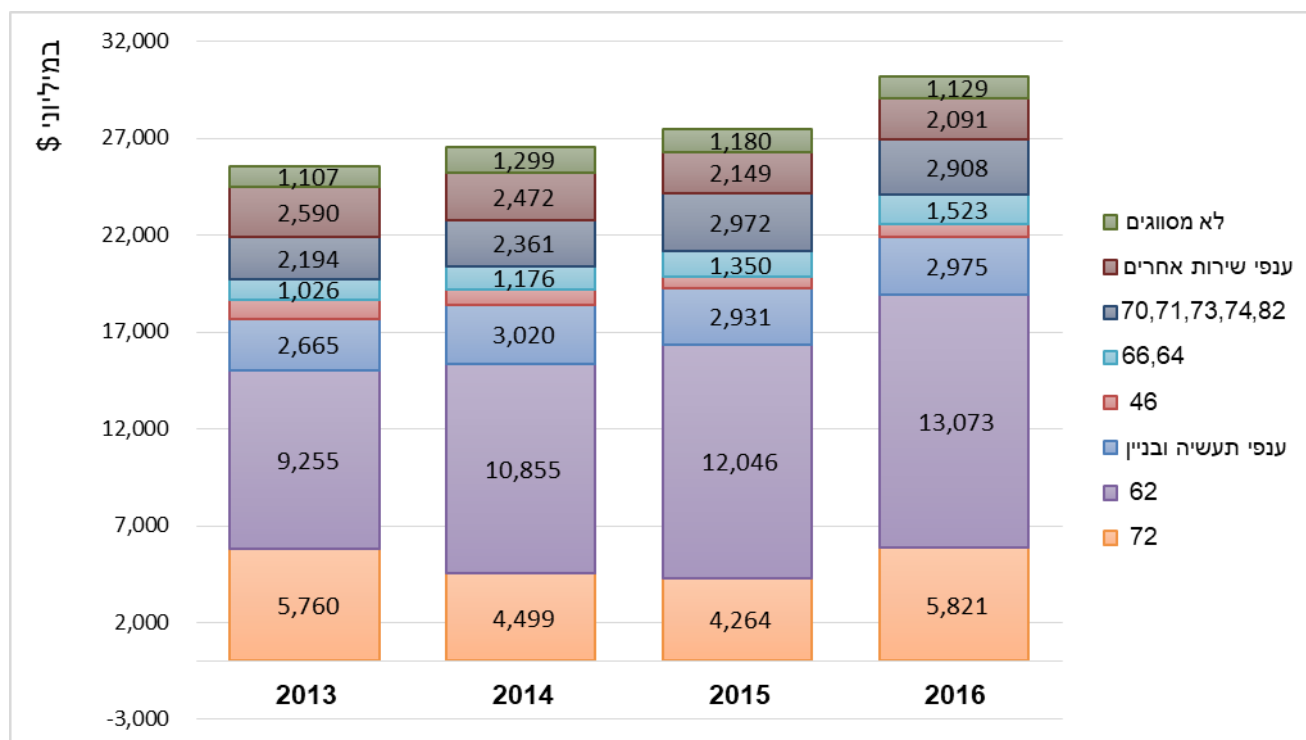
יבוא שירותי מכירה ושיווק הסתכם ב-1.7 מיליארד דולר ומהווה 14% מסך יבוא שירותים אחרים. מסוג שירות זה, 88% היו מחברות קשורות בחו"ל. יבוא שירותי פרסום, חקר שווקים וסקרי דעת קהל הסתכם ב-1.5 מיליארד דולר ומהווה 12% מסך יבוא שירותים אחרים. יבוא שירותי מחשב ושירותים קשורים עלה מ-0.8 מיליארד דולר בשנת 2013 ל-1.4 מיליארד דולר ב-2016, ומהווה 12% מסך יבוא שירותים אחרים.

תרשים 4 - יבוא שירותים אחרים לפי סוג שירות 2016

התפלגות יצוא ויבוא השירותים האחרים לפי ענף כלכלי³

תרשים 5 - יצוא שירותים אחרים לפי ענף 2013-2016

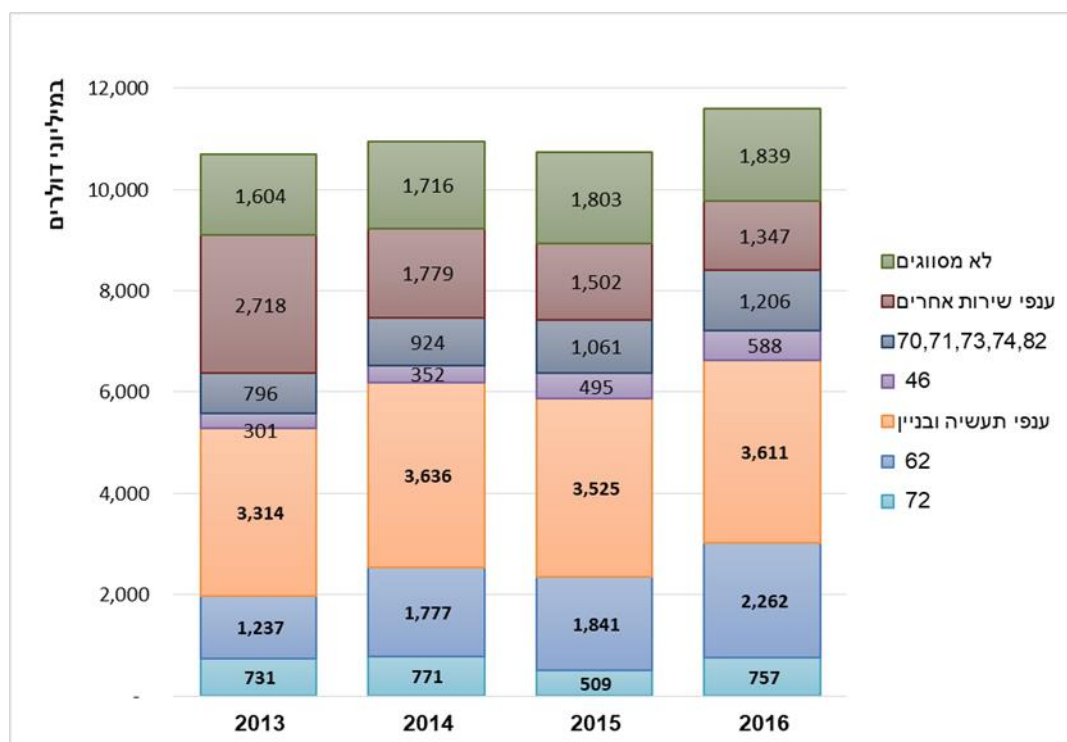

יצוא (לוח 3)

יצוא השירותים האחרים של ענפי התעשייה הסתכם ב- 2.8 מיליארד דולר, לעומת 2.5 מיליארד דולר בשנת 2013. ענף 62 (תכנות וייעוץ בתחום המחשבים ושירותים אחרים) מייצא 43% מסך יצוא השירותים האחרים, 52% מהיצוא של ענף זה הם לחברות קשורות. היצוא של ענף 62 עלה מ- 9.3 מיליארד דולר בשנת 2013 ל- 13.1 מיליארד דולר בשנת 2016. ענף 72 (מחקר מדעי ופיתוח) מייצא 19% מסך יצוא השירותים האחרים, 72% מהיצוא של ענף זה (לא כולל חברות הזנק) הוא לחברות קשורות בחו"ל.

³ לפי הסיווג האחד של ענפי הכלכלה 2011

תרשים 6 - יבוא שירותים אחרים לפי ענף 2013-2016

יבוא (לוח 4)

יבוא השירותים האחרים של ענף 62 (תכנות וייעוץ בתחום המחשבים ושירותים אחרים) הסתכם ב- 2.3 מיליארד דולר. ענף זה מייבא 19% מסך יבוא השירותים האחרים. ענפים 19-21 (ייצור מוצרי נפט, כימיקלים ותרופות) יבוא שירותים בסך 1.7 מיליארד דולר, שהם 15% מסך יבוא השירותים האחרים. יבוא שירותים בענף 26 (ייצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי) הסתכם ב- 1.2 מיליארד דולר. היבוא בענף זה היווה 10% מסך יבוא השירותים האחרים, מתוכם 48% היה מחברות קשורות בחו"ל.

התפלגות יצוא ויבוא השירותים האחרים לפי סוג שירות וענף כלכלי

יצוא (לוח 5)

ההכנסות משירותי תיקון ותחזוקה הסתכמו ב- 1.1 מיליארד דולר, 43% מסוג שירות זה מקורו בענפים 30,29 (ייצור כלי תחבורה והובלה), ו- 35% מענף 26 (ייצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי). 52% מיצוא שירותי סחר אחרים (כולל עמלות לסוכנים) מקורו בענפים 70,71,73,74,82 (שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים נבחרים, ושירותי ניהול ותמיכה למשרדים ולעסקים).

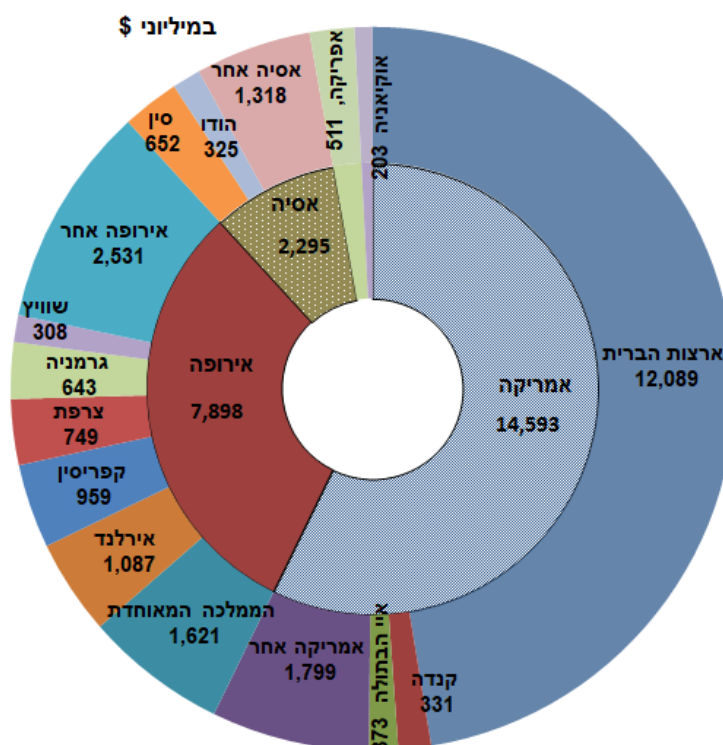
יבוא (לוח 6)

סך היבוא של שירותי מחשב היה 1.4 מיליארד דולר, מתוכם 46% לענף 62 (תכנות וייעוץ בתחום המחשבים ושירותים אחרים) ו-25% לענף 46 (מסחר סיטוני, פרט לכלי רכב מנועיים).
ענפים 70,71,73,74,82 (שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים נבחרים, ושירותי ניהול ותמיכה למשרדים ולעסקים) יבאו שירותי פרסום ויחסי ציבור, חקר שווקים וסקרי דעת קהל בסך 0.8 מיליארד דולר שהם 54% מהיבוא של סוג שירות זה. ענפים 19-21 (ייצור מוצרי נפט, כימיקלים ותרופות) יבאו שירותים בסך 1.7 מיליארד דולר, מתוכם 0.3 מיליארד דולר שירותי תמלוגים עבור השימוש בקניין רוחני (44% מהיבוא של סוג שירות זה).

התפלגות יצוא ויבוא השירותים האחרים לפי מדינות

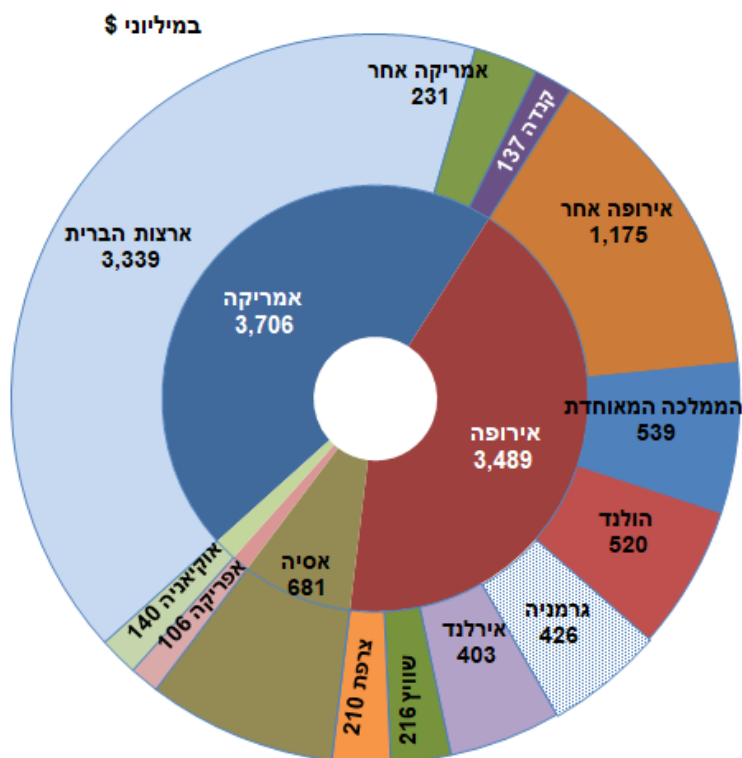
יצוא (לוח 7)

תרשים 7- יצוא שירותים אחרים לפי יבשות ומדינות עיקריות 2016

יצוא שירותים אחרים ליבשת אמריקה הסתכם ב-14.6 מיליארד דולר, שהם 48% מיצוא שירותים אחרים של ישראל. 40% (12.1 מיליארד דולר) מסך יצוא השירותים האחרים של ישראל היה לארצות הברית. יצוא השירותים האחרים ליבשת אירופה הסתכם ב-7.9 מיליארד דולר והיווה 26% מסך יצוא השירותים האחרים של ישראל, 12% מסך יצוא השירותים היה לממלכה המאוחדת, אירלנד וקפריסין (1.6 מיליארד דולר, 1.1 מיליארד דולר ו-1.0 מיליארד דולר בהתאמה). יצוא השירותים האחרים ליבשת אסיה הסתכם ב-2.3 מיליארד דולר, מתוכם 28% (0.7 מיליארד דולר) לסין ו-14% (0.3 מיליארד דולר) היה להודו.

תרשים 8- יבוא שירותים אחרים לפי יבשות ומדינות עיקריות 2016

יבוא השירותים האחרים מיבשת אמריקה הסתכם ב-3.7 מיליארד דולר והיווה 31% מסך יבוא השירותים האחרים, 28% (3.3 מיליארד דולר) מסך יבוא השירותים האחרים היה מארצות הברית. יבוא השירותים האחרים מיבשת אירופה הסתכם ב-3.5 מיליארד דולר והיווה 29% מסך יבוא השירותים האחרים. יבוא השירותים האחרים מארצות ה-OECD הסתכם ב-6.5 מיליארד דולר והיווה 54% מסך יבוא השירותים האחרים של ישראל. יבוא השירותים האחרים מהודו הסתכם ב-0.2 מיליארד דולר והיווה 26% מסך יבוא השירותים האחרים של ישראל מיבשת אסיה. יבוא שירותים אחרים מהונג קונג הסתכם ב-0.1 מיליארד דולר והיווה 19% מסך יבוא השירותים האחרים של ישראל מיבשת אסיה.

התפלגות יצוא ויבוא השירותים האחרים לפי מדינה וסוג שירות

יצוא (לוח 9)

יצוא שירותי מחקר ופיתוח ליבשת אמריקה הסתכם ב-5.3 מיליארד דולר והיווה 81% מסך יצוא סוג שירות זה. 73% מיצוא שירותי השכרת ציוד היה ליבשת אירופה, 55% מסך יצוא שירות זה היה לממלכה המאוחדת. 67% מיצוא שירותים לקפריסין היה של שירותי מחשוב ושירותים קשורים. יצוא שירותי בינוי הסתכם ב-0.3 מיליארד דולר, 22% מיצוא סוג שירות זה היו לאפריקה ו-15% ליבשת אסיה. יצוא שירותי מחשוב ליבשת אירופה הסתכם ב-2.9 מיליארד דולר והיווה 27% מסך יצוא סוג שירות זה.

יבוא (לוח 10)

יבוא שירותי תקשורת לאירופה היווה 41% מסוג שירות זה. תשלום תמלוגים עבור השימוש בקניין רוחני לארה"ב הסתכם ב-0.4 מיליארד דולר והיווה 48% מסך יבוא סוג שירות זה. יבוא שירותי מחשוב מארצות ה-OECD הסתכם ב-0.8 מיליארד דולר והיווה 60% מסך יבוא סוג שירות זה. יבוא שירותי תיקון ותחזוקה מהאיחוד האירופי הסתכם ב-0.2 מיליארד דולר והיווה 36% מסך יבוא סוג שירות זה. יבוא שירותי מחקר ופיתוח מארצות ה-OECD הסתכם ב-0.5 מיליארד דולר והיווה 67% מסך יבוא סוג שירות זה.

התפלגות יצוא ויבוא השירותים האחרים לפי מדינה וענף כלכלי

יצוא (לוח 11)

יצוא השירותים האחרים מענף 62 (תכנות וייעוץ בתחום המחשבים ושירותים אחרים) הסתכם ב-13.0 מיליארד דולר, מתוכם 50% (6.5 מיליארד דולר) ליבשת אמריקה ו-31% (4.1 מיליארד דולר) ליבשת אירופה. יצוא השירותים האחרים מענף 72 (מחקר מדעי ופיתוח) לארצות ה-OECD הסתכם ב-3.3 מיליארד דולר והיווה 57% מסך יצוא השירותים האחרים מענף זה. יצוא שירותים אחרים מענף 68 (פעילויות בנדל"ן) הסתכם ב-0.3 מיליארד דולר, 97% מיצוא סוג שירות זה היה ליבשת אירופה.

יבוא (לוח 12)

יבוא השירותים האחרים של ענף 26 (ייצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי) הסתכם ב-1.2 מיליארד דולר, מתוכם 24% (0.3 מיליארד דולר) מהאיחוד האירופי, ו-18% (0.2 מיליארד דולר) מארצות הברית. יבוא השירותים האחרים של ענף 72 (מחקר מדעי ופיתוח) הסתכם ב-0.8 מיליארד דולר מתוכם 37% מארצות הברית ו-28% מהאיחוד האירופי.

שירותים בעלי עצמה טכנולוגית גבוהה ומאזן התשלומים הטכנולוגי של ישראל עם חו"ל (לוח א)

רכיב עיקרי ביצוא וביבוא השירותים בישראל הוא המסחר הבין לאומי בשירותים בעלי עצמה טכנולוגית גבוהה. לוח א להלן מפרט את המסחר בשירותים אלה לשנת 2016. סך כל היצוא של שירותים בעלי עצמה טכנולוגית גבוהה הסתכם ב- 16,930 מיליון דולר בשנת 2016, והיווה 56% מסך כל יצוא השירותים האחרים ו- 43% מסך יצוא השירותים במשק. סך כל היבוא של שירותים בעלי עצמה טכנולוגית גבוהה הסתכם ב- 3,209 מיליון דולר בשנת 2016. יבוא שירותים אלו היווה 27% מסך יבוא השירותים האחרים ו-12% מסך יבוא השירותים לישראל. **לוח א. מאזן תשלומים טכנולוגי לשנים 2013 - 2016 (מיליוני דולרים)**

2014		2013		שנה
יבוא	יצוא	יבוא	יצוא	סוג שרות
584	3,187	293	2,749	שירותי מחשוב
102	162	74	276	תכנה מותאמת אישית
378	784	365	554	רישיונות לשימוש בתכנה
142	3,424	56	2,696	מחקר ופיתוח בתחום התכנה
1,416	4,975	1,092	6,409	מחקר ופיתוח
	497		2,365	מזה: יצוא שירותים של חברות הזנק
515	198	1,071	254	שירותי אדריכלים ומהנדסים
-	-	-	-	תמלוגים עבור:
165	20	141	11	שימוש בסימנים מסחריים פטנטים מודלים וכד
184	565	139	532	שימוש בתוצאות מחקר ופיתוח
24	528	19	315	רישיון לשכפול ו/או הפצה של תכנות מחשב
38	296	62	412	רישיון לשכפול ו/או הפצה של מוצרים אורקוליים
3,548	14,139	3,313	14,207	סה"כ
2016		2015		-
יבוא	יצוא	יבוא	יצוא	סוג שרות
749	2,979	650	2,385	שירותי מחשוב
19	772	65	718	תכנה מותאמת אישית
420	1,916	272	1,745	רישיונות לשימוש בתכנה
176	3,657	104	3,173	מחקר ופיתוח בתחום התכנה
738	6,627	621	5,266	מחקר ופיתוח
	1,699		528	מזה: יצוא שירותים של חברות הזנק
375	132	450	123	שירותי אדריכלים ומהנדסים
-	-	-	-	תמלוגים עבור:
410	32	429	37	שימוש בסימנים מסחריים פטנטים מודלים וכד
191	134	163	278	שימוש בתוצאות מחקר ופיתוח
15	471	13	411	רישיון לשכפול ו/או הפצה של תכנות מחשב
116	210	132	268	רישיון לשכפול ו/או הפצה של מוצרים אורקוליים
3,209	16,930	2,899	14,404	סה"כ

מסחר בין לאומי בשירותים אחרים - הגדרות והסברים

1.1. כללי

המסחר הבין לאומי בשירותים אחרים הוא חלק מהמסחר הבין לאומי הכולל בשירותים, המוצג בחשבון השוטף של מאזן התשלומים. החשבון השוטף מורכב מחשבון הסחורות, חשבון השירותים, חשבון ההכנסות הראשוניות וחשבון ההכנסות המשניות (העברות שוטפות). סיכום חשבונות אלה מסתכם בגירעון או בעודף של החשבון השוטף, אחד מהמשתנים הכלכליים המשקפים את מצב המשק.

1.2. חשבון השירותים במאזן התשלומים נערך בהתאם להנחיות הבין לאומיות הקשורות לחשבונאות הלאומית, למאזן התשלומים ולסטטיסטיקה של המסחר הבין לאומי בשירותים, כפי שבאות לידי ביטוי בפרסומים הבאים:

[System of National Accounts- 2008](#) - (SNA2008) - UN, OECD, Eurostat, IMF, World Bank

[Balance of Payments Manual -6th edition](#) - 2009- (BPM6) - IMF

[Manual on Statistics of International Trade in Service](#) - 2010 - (MSITS) - UN, OECD, IMF, EC, UNCTAD, WTO

1.3. המסחר הבין לאומי בשירותים אחרים הוא חלק ניכר מסך כל המסחר הבין לאומי בשירותים בישראל. שירותים אחרים הוא שם כללי לכל השירותים הנסחרים עם חו"ל בניכוי סוגים מוגדרים אחרים, המתפרסמים בנפרד בסטטיסטיקה של המסחר הבין לאומי, כדלקמן: שירותי תיירות, שירותי הובלה ותחבורה, שירותי ממשלה ושירותי ביטוח. יצוא השירותים האחרים מהווה כ- 76% מסך כל יצוא השירותים בישראל, בעוד יבוא השירותים האחרים הוא כ-46% מסך כל יבוא השירותים. עם התרחבות המסחר הבין לאומי בשירותים בכלל ושל השירותים האחרים בפרט, נוצר צורך בסיווג מפורט יותר של שירותים אלה, על מנת לעמוד בדרישות של משתמשים שונים במשק ובצרכי המו"מ הבין לאומי הקשור למסחר בשירותים.

2. סיווג השירותים

2.1. סיווג לפי סוג השירות

הסיווג המומלץ לסוגי שירותים - בהתאם להנחיות הבין לאומיות - הוא במסגרת ה- BPM6 ומוצג ב- MSITS תחת השם:

Extended Balance of Payments Classification of Services - EBOPS

סיווג ה- EBOPS כולל מספר קבוצות שירותים עיקריות, כדלקמן:

- שירותי תיירות
- שירותי תחבורה
- שירותי ממשלה
- שירותי ביטוח
- שירותים אחרים

עם פרסום ה-MSITS, סיווג ה- EBOPS הוצע ע"י הארגונים הבין לאומיים כסיווג המומלץ להצגת חשבון השירותים. סיווג זה כולל הנחיות מפורשות לגבי התפלגות השירותים האחרים לפי סוגים. הלמ"ס אמצה את ה- EBOPS, החל משנת 2004. לוח א' בהמשך הנספח מציג את סיווג השירותים האחרים, כולל הגדרות, כפי שאומץ ע"י הלמ"ס על בסיס ה- EBOPS.

הגדרות סוגי השירותים בלוח א' הן אחידות לגבי יצוא ויבוא. לכן, כאשר בהגדרות אלה מדובר על תמורות לנותני שירותים, הכוונה היא לתמורה שקבלו נותני שירותים שהם תושבי ישראל - לגבי יצוא - או לתמורה שקבלו נותני שירותים שהם תושבי חו"ל - לגבי יבוא.

2.2 סיווג לפי ענף כלכלי

הסיווג הענפי מסווג מפעלים לפי הפעילות הכלכלית העיקרית שלהם. הפעילות הכלכלית של מפעל נקבעת לפי הפעילות שממנה נובע עיקר הערך המוסף שלו. הלמ"ס אחראית על קביעת הסיווג הענפי של היחידות המוסדיות במשק, לפי מפתח דומה לסיווג הבין לאומי ISIC:

International System of Industrial Classification -Rev. 4

סיווג ענפי הכלכלה הישראלי מוצג בפרסום הלמ"ס:

["הסיווג האחד של ענפי כלכלה -2011"](#)

הלמ"ס מפרסמת משנת 2001 סיווג של יצוא ויבוא שירותים אחרים לפי ענפי כלכלה, במסגרת פרסומי מאזן התשלומים. כפי שהוסבר לעיל, הסיווג הענפי הוא סיווג של מפעלים ולא של סוגי שירותים. מכאן, שהיצוא או היבוא של שירותים בענף כלכלי מסוים הוא סך כל היצוא או היבוא של כל המפעלים המסווגים בענף, ללא קשר עם סוגי השירותים המיוצאים או המיובאים.

2.3 סיווג לפי ארצות

הסיווג לפי ארצות, מאפשר לקבל מידע על יצוא ויבוא שירותים אחרים לפי סוג שירות ומדינה ולפי ענף כלכלי ומדינה. הסיווג לפי ארצות נעשה בהתאם לסיווג ה-UNSD:

United Nations Statistics Division

2.4 סיווגים אחרים

שני סיווגים נוספים הם רלבנטיים ליצוא ויבוא שירותים בכלל ולשירותים אחרים בפרט:

- סיווג מפורט מאוד של מוצרים - סחורות ושירותים - הוא ה- CPC:

Central Product Classification

- סיווג נוסף הוא ה- GNS/W/120, הנובע מצרכי המו"מ בין מדינות לגבי המסחר

הבין לאומי בשירותים, במסגרת הסכמי ה- GATS:

General Agreement on Trade in Services

סיווג ה- CPC מתואם באופן מלא עם ה- HS :

(Harmonized Commodity Description and Coding System)

המשמש סיווג מרכזי בסחר החוץ (מסחר בין לאומי בסחורות).

לגבי שירותים, ה- CPC הוא הסיווג הבין לאומי הראשון המכסה את מלוא מגוון התפוקות של הענפים השונים ויכול לשמש כבסיס לצרכי ניתוח של סטטיסטיקאים ומשתמשים אחרים בנושא שירותים. הקבלה בין סיווג ה- EBOPS לבין ה- CPC, ניתן למצוא ב- MSITS, כאשר רמת הפירוט של ה- CPC בדרך כלל גבוהה יותר. פריט אחד בסיווג ה- EBOPS יכול להקביל למספר פריטים ב- CPC, אם כי במקרים מסוימים לא ניתן למצוא גם ב- CPC פריטים מקבילים ל- EBOPS.

יש כוונה בעתיד להרחיב את ההתאמה בין שני הסיווגים, על מנת ליצור מערכת מותאמת של סיווגי שירותים הקשורים לתפוקות ולמסחר בין לאומי גם יחד.

יחד עם זאת, קיימים קשיים באיסוף נתונים מפורטים מאוד של המסחר הבין לאומי בשירותים, כאשר רמות פירוט גבוהות עלולות להיות כרוכות בעלויות גבוהות, מאחר שהמסחר בשירותים - להבדיל מהמסחר בסחורות - אינו מתנהל דרך המכס ויש צורך בשימוש בסקרים.

סיווג ה- GNS/W/120 מבוסס על רשימה של סוגי שירותים שנמסרה ע"י מדינות שונות, לצורך ניהול מו"מ בין לאומי על המסחר הבין לאומי בשירותים במסגרת הסכמי ה- GATS. ניתן למצוא הקבלה בין סיווג זה ל- EBOPS וגם ל- CPC במדריך המסחר הבין לאומי בשירותים - MSITS.

סקר יצוא ויבוא שירותים

2.5 מטרות הסקר

סקר יצוא ויבוא שירותים בא לשמש כלי מרכזי לסיווג המסחר הבין לאומי בשירותים עסקיים, בהתאם להנחיות הבין לאומיות - כפי שצוין לעיל - ולמטרות המפורטות הבאות:

- סיווג לפי סוג שירות - בהתאם ל- EBOPS
- סיווג לפי ענפי כלכלה - בהתאם ל-"הסיווג האחד של ענפי כלכלה -2011"
- סיווג היצוא והיבוא לפי ארצות
- שיפור האומדנים השוטפים של סך כל היצוא והיבוא של שירותים עסקיים

2.6 תדירות הסקר

סקר יצוא ויבוא שירותים עסקיים נערך לראשונה לשנת 2004. הסקר נערך במתכונת שנתית, עד עתה נערכו סקרים על השנים 2006, 2007, 2009-2014 והסקר הנוכחי- 2015-2016.

2.7 אוכלוסיית הסקר

הסקר מוגדר לסקטור העסקי בלבד. אוכלוסיית הסקר הן כל החברות העסקיות במשק העוסקות ביצוא ו/או ביבוא שירותים. חברות בענפים מסוימים אינן נכללות באוכלוסיית הסקר, בהיותם יצואנים של שירותים שאינם נכללים בהגדרות הסקר (כגון ענפי הובלה ותחבורה, ענפי בתי המלון והמסעדות וכד'). ענפים נוספים שאינם נכללים במסגרת הסקר, הם: ענפי החקלאות, היהלומים והפיננסיים. עריכת אומדנים ליצוא ויבוא של שירותים פיננסיים אינה נכללת במטרות הסקר והנושא מטופל באופן נפרד. לכן, ענפי הפיננסיים אינם כלולים באוכלוסייה. ענפי החקלאות אינם מקור רלבנטי ליצוא שירותים ולכן הוחלט לא לכלול אותם באוכלוסייה. לעומת זאת, מפעלים בבעלות יחידות המסווגות בחקלאות, כלולים ברב המקרים באוכלוסיית הסקר.

2.8 מסגרת הדגימה של הסקר

מסגרת דגימה (להלן מסגרת) היא רשימת החברות העסקיות אשר מתוכן הוצא המדגם לסקר. המסגרת של הסקר נקבעה כדלקמן:

יצוא שירותים - מסגרת היצוא מבוססת על:

1. קבצי מע"מ- קבצים המתקבלים בלמ"ס בתדירות חודשית והכוללים פדיון מע"מ בשיעור אפס, מזוהה לפי מספר חברה (ח.פ.). פדיון מע"מ בשיעור אפס מקורו בדרך כלל ביצוא סחורות ו/או שירותים. על מנת לקבל מסגרת לסקר השירותים, הפדיון בשיעור אפס מנוכה מיצוא הסחורות, ע"י הצלבה של קצבי מע"מ עם קבצי מכס (מל"מ) לפי מספר חברה. לכל חברה התקבלה בצורה זו הערכה ראשונית לגודל היצוא, אשר שימש כגודל החברה בעת הוצאת המדגם. חברות אשר פדיון בשיעור אפס שמקורו אינו יצוא מוצרים (כגון מכירות לאילת, מכירת פירות וירקות וכו') מנוכות בדרך כלל ואינן נכללות במסגרת.
2. נתוני המערכת הבנקאית לגבי יצוא שירותים.
3. תוצאות סקרים קודמים.

יבוא שירותים - מסגרת היבוא מבוססת על נתוני המערכת הבנקאית לגבי יבוא שירותים וכן על תוצאות סקרים קודמים. ערך סך עסקאות יבוא השירותים שביצעה כל חברה ידוע ושימש כנתון הגודל לדגימה.

מדגם הסקר הוצא מתוך המסגרת. תכנון והוצאת המדגם נעשו בשכבות דגימה שהוגדרו על ידי שילוב שלוש המאפיינים הבאים:

- ייבוא/ייצוא שירותים - נעשתה הבחנה בין חברות מייבאות שירותים לחברות מייצאות שירותים. חברות שהופיעו הן במסגרת היבוא והן במסגרת היצוא צורפו לשכבות המייבאות שירותים ונתון הגודל לדגימה נקבע להיות סך ערכי יבוא ויצוא שירותים שביצעה לפי המסגרת.
- ענף דגימה - החברות סווגו לשכבות דגימה בהתאם לענף הכלכלי בו הן עוסקות.
- קבוצות גודל של יצוא ו/או יבוא השירותים הצפוי - החברות סווגו לקבוצות גודל בכל ענף דגימה בנפרד, בהתאם לגודל הצפוי של יצוא ו/או יבוא השירותים.

מדגם החברות בסקר הוקצה לשכבות הדגימה השונות תוך כוונה לקבל אומדנים עם מהימנות דומה לאומדן סך יבוא ויצוא השירותים לפי ענפי הכלכלה. לשכבות דגימה עם קבוצות הגודל הגבוהות יותר הוקצו חלק יחסי גדול יותר של המדגם, עד כדי דגימת חברות בוודאות. בתוך כל שכבת דגימה בנפרד הוצא מדגם בהסתברות אחידה, בהתאם לגודל המדגם שהוקצה לשכבה ולמספר החברות במסגרת באותה שכבה.

המסחר הבין לאומי בשירותים עסקיים - אומדנים שוטפים

2.10 אומדני יצוא שוטפים

אומדני יצוא שוטפים של שירותים עסקיים, מתפרסמים ע"י הלמ"ס בתדירות חודשית ורבעונית, במסגרת הודעה לעיתונות חודשית של יצוא שירותים, וכן הודעות לעיתונות רבעוניות של מאזן התשלומים. האומדנים הרבעוניים מבוססים על אומדנים החודשיים, הנבנים באופן דומה למתואר לעיל לגבי סקר יצוא ויבוא שירותים ועל תוספות ייחודיות - כפי שיפורט להלן.

2.10.1 מסגרת חודשית לאומדני יצוא שוטפים

בניית אומדנים שוטפים של יצוא שירותים עסקיים נערכת בעזרת קבצי מע"מ וקבצי מל"מ - באופן דומה לבניית מסגרות שנתיות לסקר יצוא ויבוא שירותים.

חברות בענפי שירותים- פדיון בשיעור אפס (קבצי מע"מ) בניכוי יצוא סחורות (קבצי מע"מ). בחברות אלה קיים מתאם גבוה בין סכומי היצוא במסגרת לבין יצוא השירותים הנרשם בדוחות הכספיים של החברות.

בענפי שירותים מסוימים נערכים אומדני יצוא שירותים באופן פרטני לענף. חברות בענפי התעשייה והמסחר- בחברות אלה אומדן המתבסס על קבצי מע"מ ומכס פחות טוב, לכן האומדן מתבסס על תוצאות סקר יצוא ויבוא שירותים עסקיים. תוצאות סקר יצוא ויבוא שירותים משמשות לעדכון ולשיפור האומדנים בכל הענפים.

2.10.2 תוספות לאומדני יצוא שוטפים

יצוא שירותים לרשות הפלסטינית - מקור הנתונים ליצוא זה הם קבצים מיוחדים משלטונות מע"מ, המתבססים על חשבוניות שהוגשו לתושבי הרשות בגין יצוא סחורות ושירותים. עמלות שקבלו סוכנים ישראלים מחברות תעופה וספנות זרות - עוסקים אלה אינם נכללים במסגרת הסקר, בהיותם שייכים לענפי התחבורה. מקור הנתונים הוא במערכת הבנקאית.

יצוא שירותים בגין יחידים לא מדווחים - אלה סכומים שמקורם במערכת הבנקאית ומהווים תקבולים מחו"ל ליחידים תושבי ישראל על כספים שיציאתם לא דווחה כיצוא שירותים. חלק מסכומים אלה נאמד כיצוא שירותים.

מכירת חברות הזנק - במקרים רבים, מכירת חברות הזנק לחו"ל כרוכה בהעברת בעלות על מוצר לא-מוחשי מתושבי ישראל לתושבי חו"ל. במקרים אלה, מכירת החברה או חלק ממנה נחשבת ליצוא שירותים. קיים מעקב חודשי בלמ"ס על מכירות חברות הזנק ונערכת בדיקה, על מנת לקבוע את אופן רישום המכירה של כל חברה.

2.10.3 אומדן יצוא ענף התקשורת - החל מהסקר לשנת 2009 של יצוא ויבוא שירותים עסקיים נכללו גם חברות מענף התקשורת.

2.11 אומדני יבוא שוטפים

אומדני יבוא שוטפים של שירותים עסקיים, מתפרסמים ע"י הלמ"ס בתדירות רבעונית, במסגרת הודעות לעיתונות של מאזן התשלומים.

אומדנים אלה מבוססים על שלושה מקורות נתונים:

- נתוני המערכת הבנקאית לגבי יבוא שירותים
- דיווחים ישירים של חברות עסקיות ללמ"ס
- קובצי מע"מ מיוחדים, לגבי יבוא שירותים מהרשות הפלסטינית

לוח א' - הגדרת שירותים עסקיים לפי סיווג ה- EBOPS

(Extended Balance of Payments Classification of Services)

שם שירות	קוד שירות
שירותי תקשורת	SI1
(1) שירותי דואר ובלדרות (2) שירותי טלקומוניקציה, כולל שירותי טלפון בינלאומיים בקווים ניחים וניידים, שידורי רדיו וטלוויזיה בכבלים, שירותי אינטרנט (כולל מתן גישה לאינטרנט), שירותים לרשתות עסקיות וכד'. (אינו כולל שירותי התקנה של ציוד לרשתות תקשורת – אלה כלולים בשירותי בינוי)	כולל:
שירותי בינוי, כולל התקנה והרכבת מכונות וציוד	SE
(1) בנייה, הריסה ושיפוץ של מבנים, מחסנים, חממות וכדומה (2) התקנה והרכבה של מכונות וציוד (אינו כולל תמורות עבור פרויקטים של בנייה שנמשכו יותר משנה)	כולל:
שירותים פיננסיים	SG
(1) שירותים פיננסיים (2) FISIM (אמידה עקיפה של שירותי תיווך פיננסי)	כולל:
שירותי מחשוב	SI2
(1) שירותי עיבוד נתונים, תחזוקת מחשבים וציוד גלוי, תמיכה טכנית ושירותי הדרכה וייעוץ הקשורים לתוכנה ולחומרה (2) תוכנות- מכירה או קניה של תוכנות מותאמות אישית וצכנת שאינם מותאמות אישית (3) רישיונות לשימוש בתוכנה	כולל:
שירותי מידע	SI3
(1) שימוש במאגרי מידע, כגון מאגרי מידע בנושאים מדעיים או כלכליים, מאגרים של פטנטים רשומים או כל מאגר מידע אחר שהשימוש בו כרוך בתשלום, כולל שימוש במאגרי מידע באינטרנט. (2) רכישה של מנויים לעיתונים ולספרות מקצועית	כולל:
תמלוגים עבור השימוש בקניין רוחני	SH
(1) תמלוגים עבור רישיון לשכפול ו/או הפצה של מוצרים אורקוליים (2) תמלוגים עבור רישיון לשכפול ו/או הפצה של תכנות מחשב (3) תמלוגים עבור שימוש בסימנים מסחריים, פטנטים, במודלים וכדומה (4) תמלוגים עבור שימוש בתוצאות מחקר ופיתוח	כולל:
שירותי סחר אחרים	SJ34
(1) עמלות לסוכנים- שירותים שסופקו ע"י סוכנים ומקדמי מכירות. כולל תמורות שחושבו על בסיס עמלות, אחוזים ממכירות או כד'. (אינו כולל תמורות למפיצים אשר רוכשים את הסחורות ומוכרים אותם לאחר מכן- לפי הכללים הבינלאומיים, שירותי הפצה (Distributive Services) אינם נכללים במסחר הבינלאומי בשירותים וכלולים למעשה בערכי הסחורות הנסחרות). (2) שירותי תקינה- הוצאות למכונת תקינה ורישוי בחו"ל עבור קבלת תווי תקן, בדיקות איכות ואישורי הפצה.	כולל:
השכרת ציוד קל או כבד	SJ33
השכרת ציוד קל או כבד: ציוד קל - ציוד משרדי, מחשבים, מכשירי תקשורת וכדומה. ציוד כבד - ציוד קידוח, כלי פיתוח ("באגרים", דחפורים, מכבשים), כלי עבודה, מכונות, מכשירים, מכלי שינוע וכד'. (אינו כולל תמורות למפעילי כלים ומכונות, החכרות פיננסיות (leasing) והחכרות נדל"ן)	כולל:

קוד שירות	שם שירות
SJ211	שירותים משפטיים
כולל:	<p>(1) תמורות לנותני שירותים בתחום המשפט: עורכי דין, יועצים משפטיים, משרדים משפטיים לרישום והגנת פטנטים וכד'.</p> <p>(2) הוצאות משפטיות אחרות, כגון אגרות לבתי משפט או אגרות רישום שונות.</p>
SJ212	שירותי חשבונאות
כולל:	<p>תמורות לנותני שירותים בתחום החשבונאות: רואי חשבון, יועצי מס ומנהלי חשבונות שסיפקו שירותים בתחומים הבאים:</p> <p>הנהלת חשבונות, הגשת דוחות כספיים, הכנת מסמכים וייעוץ בנושאי מסים, רישום חשבונות עסקיים, סקירות וביקורות חשבונאיות או כל שירות אחר הקשור לתחום המיסוי והחשבונאות.</p>
SJ213	ייעוץ עסקי
כולל:	<p>ייעוץ עסקי הניתן לחברות וליחידים (אינו כולל יועצים בתחומי המשפט, התוכנה, התקשורת, החינוך והעיצוב – אלה נכללים בסיווגים המתאימים לנושאים אלה).</p>
SJ22	שירותי פרסום ויחסי ציבור, כולל השתתפות בתערוכות ובירידים, חקר שווקים וסקרי דעת קהל
כולל:	<p>(1) פרסומות בטלוויזיה וברדיו, פרסום בעיתונים, שלטי חוצות, קמפיין פרסום, מסע יחסי ציבור וכד'</p> <p>(2) השתתפות חברות בתערוכות ובירידים, כולל שימוש בשטח היריד, עיצוב והכנת הביתן וכד' (אינו כולל תשלומים בגין בתי מלון בארץ/בחו"ל ועלות כרטיסי טיסה- אלה נכללים בשירותי תחבורה ותיירות)</p> <p>(3) ביצוע סקרים שונים: סקרי דעת קהל, חקר שווקים, צריכה וכדומה</p>
SJ1	מחקר ופיתוח
כולל:	<p>(1) תמורות לחברות עסקיות, למוסדות מחקר, למוסדות אקדמיים, לאנשים פרטיים או לכל גורם אחר, עבור ביצוע מחקר ופיתוח (מו"פ – פעילות שיטתית ומקורית, המיועדת ליצור ידע מדעי או טכנולוגי חדש או – לחלופין – לפתח יישום חדש של ידע מדעי או טכנולוגי קיים).</p> <p>(2) מכירה או קניה של פטנטים- זכויות בלעדיות הניתנות על ידי מדינות לממציאים כדי למנוע מאחרים את השימוש הלא חוקי בהמצאותיהם</p> <p>(3) מכירה או קניה של ידע- ידע סודי או חסוי הקשור להמצאות, לתהליכי ייצור, לשיטות, לניסיון מצטבר ולמיומנויות שאינם מוגנים פטנטים.</p> <p>על ידי פטנטים.</p> <p>(4) מכירה או קניה של מותגים, עיצובים ומודלים- מותגים הם סמלים מסחריים של עסקים. עיצובים הם שילובי צורות וצבעים לצורך ייצור מוצרים. מודלים הם תכניות או אבות טיפוס הממחישים פעולות עיקריות של מוצרים ומערכות.</p> <p>(5) יצוא שירותים של חברות הזנק ועסקאות חריגות בנכסים בלתי מוחשיים</p>
SJ31	שירותי אדריכלים, מהנדסים וטכנאים
כולל:	<p>תמורות לאדריכלים, למהנדסים ולטכנאים עבור שירותי ייעוץ, תכנון ופיקוח, כולל:</p> <p>(1) תכנון אדריכלי</p> <p>(2) תכנון, תוכניות עבודה ופיקוח על פרויקטים, כגון גשרים, שדות תעופה, סכרים וכד'</p> <p>(3) מיפוי, בדיקת מוצרים ואישורם, שירותי פיקוח טכניים וכד' (כולל שירותים שסופקו ע"י תושבי ישראל / תושבי חו"ל בישראל ו/או במדינת הלקוח)</p> <p>(אינו כולל שירותים שסופקו ע"י בעלי מקצוע בתחום התוכנה – אלה כלולים בשירותי מחשוב)</p>
SB	שירותי תיקון ותחזוקה

שם שירות	קוד שירות
החזקה ותיקון של ציוד, כלי עבודה, מכשירים, אביזרים, וכלי תחבורה (כולל גם חומרים וחלקי חילוף הכלולים במחיר התיקון)	כולל:
שירותים אחרים	SJ35
שירותים אחרים שלא ניתן לסווג	כולל:
שירותי ניהול	S5
ניהול כח אדם, ניהול הייצור, ניהול פרויקטים ושירותי ניהול כלליים (לא כולל שירותי ניהול בתחום הפיננסי) כולל שירותים שנותנות חברות קשורות זו לזו	כולל:
שירותים אורקוליים ושירותים קשורים	SK1
(1) זכויות שידור והפצה של סרטים, תכניות רדיו וטלוויזיה (2) תמלוגים עבור השמעת שירים של יוצרים ומוזיקאים ברדיו ובטלוויזיה (3) תמורות לשחקנים, במאים ומפיקים מתחום הקולנוע, התיאטרון, הרדיו והטלוויזיה (אינו כולל רכישות ומכירות של סרטים, תוכניות רדיו וטלוויזיה, הקלטות מוזיקאליות)	כולל:
שירותי חינוך והכשרה מקצועית	SK22
(1) הכשרת עובדים בקורסים או באמצעים אחרים (2) תמורות למרצים/מורים, עבור מתן הרצאות ושיעורים הקשורים בהעשרת ידע או בהכשרת עובדים (3) מכירה של מערכי הדרכה או פיתוח של קורסים (אינו כולל שירותים בגין לימודי תיכון ואוניברסיטה - בהתאם לכללים הבינלאומיים, אלה כלולים בשירותי תיירות)	כולל:
שירותי בריאות ובידור	SK21, SK23
(1) שירותי בידור ותרבות- שירותים המסופקים ע"י מוזיאונים, ספריות, ארכיונים ומוסדות תרבות, בידור וספורט אחרים. (2) שירותי בריאות- שירותים המסופקים ע"י צוותים רפואיים, שירותי מעבדה וכו' (אינו כולל הוצאות של תיירים על שירותי בריאות- לפי הכללים הבינלאומיים, אלה נכללים בשירותי תיירות)	כולל: